

NOTTEB HM

ACTUEEL uitgave januari 2022

New Year

At the sound of the tolling midnight bell

A brand New Year will begin

Let's raise our hopes in a confident toast

To the promise it ushers in.

Vertaling :

Bij het geluid van de luidende middernachtklok , zal een gloednieuw jaar beginnen. Laten we onze hoop wekken met een zelfverzekerde toast op de belofte die het inluidt.

- Miss Cripps -

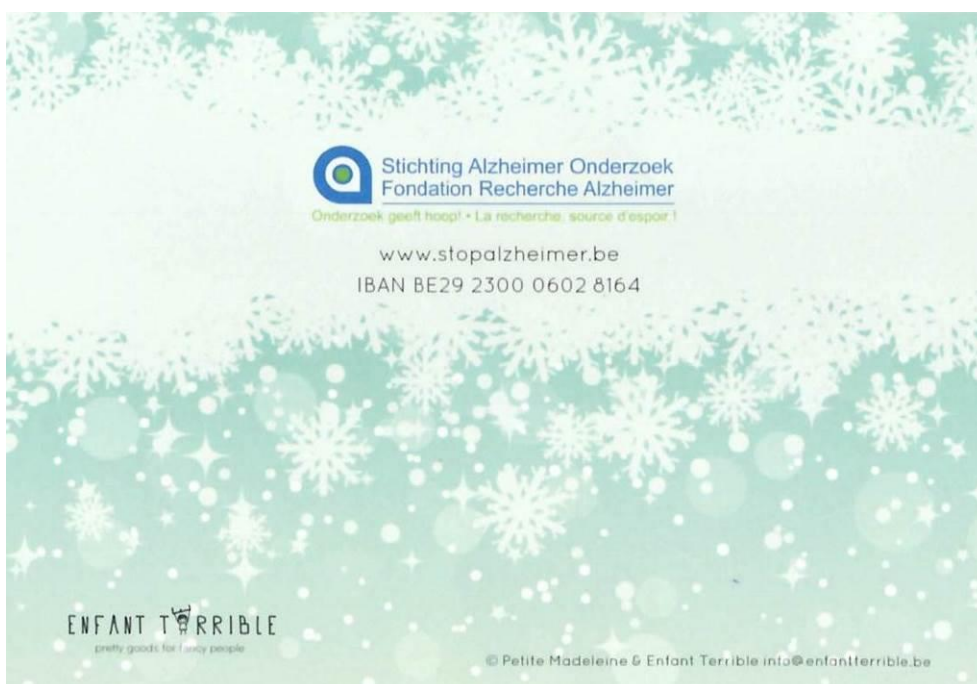
Homemade
GIFTS MADE EASY

Meilleurs voeux

Beste wensen

De directie , bestuurders , vrijwilligers en medewerkers van Nottebohm wensen u en uw familie fijne kerstdagen en een goed nieuw jaar.

Inhoud

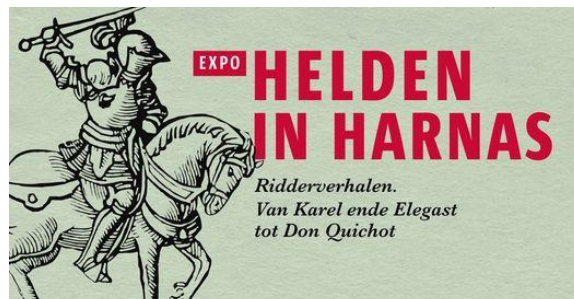
In de kijker	4
Bewonersnieuws.....	5
AANDACHT	6
Het Leven Zoals het is Te Nottebohm:	6
Helden in Harnas	7
Denkoefeningen door Dhr. Coninx	10
Stafke heeft voor u gelezen.....	12
Even lachen	15
Intussen in De Meander	16
Foyer.....	18
Handwerk club	21
Zeemansverhalen door Sparks	22
Gedichtenhoek.....	25
December in beeld.....	27
Dankwoord : Kerstfeest in Nottebohm	38
In de buurt	38
Geschiedenis van de wijk.....	39
Artikel gelezen door Miss Cripps	49
Zalig Jaarfeest – ingezonden door W. Van Eesbeeck.....	53
Kerstmisstalletje – ingezonden door W. Van Eesbeeck	55
Activiteitenkalender	56
Data om reeds in je agenda te zetten.....	57

In de kijker

Uitstap : Helden in Harnas (expo in de Nottebohmzaal)

Donderdag 13 januari vanaf 14u00

Verdere info vind je op pagina 4.

Nieuwjaarsreceptie 2022

- Vrijdag 14 januari om 14u30 : Gelijkvloers en 1AB
- Vrijdag 21 januari om 14u30 : 2B en 2A en serviceflats

Kom samen klinken op het nieuwe jaar met een glaasje cava en lekkere aperitief hapjes met op de achtergrond pianomuziek door onze huispianist Raf Stroobants.

Cinema Nottebohm

Hier een overzicht wat er in januari allemaal op het programma staat :

- Vrijdag 7 januari om 14u30 : Kerststallentoonstelling + kerstconcert Sint Bavo kerk
- Vrijdag 28 januari om 14u30 : La Dolce Vita deel 1

Bewonersnieuws

We vieren de verjaardag van:

08/01 Dhr. Coninx Joannes

08/01 Dhr. Bierhuys Paul

11/01 Mevr. Martens Florentina

12/01 Mevr. Gysen Simonne

14/01 Mevr. De Mol Madeleine

16/01 Dhr. Peersman Arthur

29/01 Mevr. Mulier Hilda

30/01 Mevr. Looten Lea

We namen afscheid van :

Dhr. Pultijn André is in het ziekenhuis overleden op 8 januari 2021.

André woonde sinds oktober 2003 in de leefgroep op 1AB.

André werd 87 jaar.

Mevr. Clauwens Joanna is hier overleden op 21 december 2021. Ze woonde sinds augustus 2020 in de leefgroep op 1AB.

Joanna werd 101 jaar.

Onze gedachten zijn bij de familie , vrienden en kenissen van André en Joanna.
Onze oprechte deelneming in deze moeilijke tijd.

AANDACHT

Bewonersraad dinsdag 1 februari om 14u30 in de Nottebohmzaal

Graag nodigen we alle bewoners uit om hun ervaringen, vragen of bedenkingen met ons te delen rondom hun thuis Nottebohm home. Kan u er om één of andere reden niet bijzijn ? Laat gerust uw vragen of bedenkingen achter bij Team wonen en leven. Dan kunnen deze zeker behandeld worden tijdens de raad.

Het Leven Zoals het is Te Nottebohm: Voorstelling nieuwe kok

Geachte resident,

Graag had ik me even voorgesteld als de nieuwe kok in huis Nottebohm. Mijn naam is Kuylen Sven geboren en getogen in Antwerpen.

Ik ben woonachtig te Schoten waar ik samen met mijn vrouw aan Schoten vaart woon , wij zijn een nieuw samengesteld gezin ik zelf heb geen kinderen maar mijn vrouw heeft een dochter die sinds een jaar of drie uit huis is.

Op de vrije momenten genieten wij er van om met onze hond Jefke te gaan wandelen . Ik zelf kan genieten van streepje muziek en kijk ook al eens graag naar een film , verder proberen we twee of drie keer op een jaar een korte city trip te doen maar door corona is dat ook weeral even geleden.

Ik ben sedert 2006 werkzaam bij Sodexo waar ik bijna constant in de sector seniors heb gestaan. Ik heb een 6 tal jaar in de vliegende ploeg gestaan waar ik vervangingen mocht doen in verschillende huizen ,om zo ervaring op te doen ik ga mijn best doen om zeker eens langs de afdelingen te komen om me deftig voor te stellen maar momenteel lukt me dat niet echt , als jullie vragen of suggesties hebben staan we steeds ter uwer beschikking.

Hopend op een lekkere samenwerking !

Helden in Harnas

Ridderverhalen. Van Karel ende Elegast tot Don Quichot

Iedereen kent ridderverhalen over Karel de Grote en koning Arthur. Waarom spreken die verhalen vandaag nog tot de verbeelding?

De eerste middeleeuwse ridderverhalen in de volkstaal werden in de twaalfde eeuw opgetekend in handschriften. Toen rond 1450 de boekdrukkunst haar intrede deed in Europa, werden sommige hiervan op de drukpers gelegd. Er verschenen ook nieuwe ridderverhalen. De avonturen van deze middeleeuwse *Helden in harnas* blijven tot op de dag van vandaag tot de verbeelding spreken: heldhaftige avonturen, zwaardgevechten, magiërs, draken en hoofse liefde.

Pagina uit de ridderroman 'Die historie van Galien rethore'.

In de expo *Helden in harnas* staan gedrukte ridderverhalen uit de vijftiende en zestiende eeuw centraal. Ridderromans uit binnen- en buitenland keren terug naar de plek waar ze oorspronkelijk gedrukt zijn: Antwerpen. De Scheldestad was in de zestiende eeuw hèt centrum van de boekdrukkunst in de Nederlanden en had een afzetmarkt over heel Europa. In recente jaren heeft de Erfgoedbibliotheek Hendrik Conscience vijf van deze bijzondere ridderromans aan haar collectie toegevoegd.

We maken kennis met de verhaalstoffen uit deze bijzondere periode en met hun ‘Europese’ karakter. Halverwege bieden we een inkijkje in de verteltechnieken en -structuren van deze verhalen, om vervolgens stil te staan bij de verschillende vormen die ridderromans in de zestiende eeuw gingen aannemen. Tot slot vragen we ons af: hoe komt het dat we sommige ridderverhalen nog kennen, terwijl we andere zijn vergeten?

Uit lang vervlogen tijden

De grote bloeitijd van de ridders ligt echter al meer dan vijfhonderd jaar achter ons. Hoe komt het dat deze middeleeuwse figuren nog steeds tot de verbeelding spreken? Die vraag staat centraal in de tentoonstelling *Helden in harnas*. Daarbij focussen we op een scharnierpunt in de Europese literatuurgeschiedenis: de zestiende eeuw. In die periode zorgde de verspreiding van de boekdrukkunst voor grote veranderingen in de manier waarop mensen omgingen met literatuur. Middeleeuwse verhalen werden gecommmercialiseerd en aangepast. Tegelijkertijd betekende het einde van de zestiende eeuw het einde van de ridderroman. In 1605 publiceerde Cervantes zijn parodie over de dolende ridder *Don Quichot*. Het boek wordt soms beschouwd als de laatste Europese ridderroman – of als de eerste moderne roman (Harold Bloom).

Of toch niet?

Middeleeuwse literatuur kan ons helpen om moderne verhalen beter te begrijpen. Zo doet de episodische vertelstructuur van ridderromans denken aan die van een soapserie, terwijl moderne verhalen doorgaans een veel compactere verhaalboog hebben. Ook fenomenen als spin-offs, cross-overs, sequels en prequels komen in de ridderepiek met de regelmaat van de klok voor.

Europees fenomeen

Vandaag denken we vooral aan de Middelnederlandse ridderromans, maar het is belangrijk te beseffen dat dit soort verhalen over heel Europa verspreid was. Verhalen circuleerden over landsgrenzen heen en werden vertaald en bewerkt voor de lokale markten. Daarbij speelde handelsmetropool Antwerpen een cruciale rol als doorgeefluik en smeltkroes. Dit ‘transnationale’ aspect van de middeleeuwse literatuur is nog weinig onderzocht, omdat het literatuuronderwijs en -onderzoek doorgaans gericht is op één bepaalde taal: de Nederlandse, Engelse, Duitse of Franse literatuur.

Zoek geraakte schat

Bij ridderromans denken we meestal aan middeleeuwse handschriften, maar veel van de oorspronkelijke teksten zijn verloren gegaan of enkel nog in kleine fragmenten bewaard. Van een groot aantal ridderromans kennen we de originele versie uit de twaalfde of dertiende eeuw niet meer: ze zijn enkel bewaard gebleven in latere, gedrukte edities. Sommige verhalen zijn helemaal verdwenen, maar af en toe duiken er ook opnieuw op. In 'Helden in harnas' tonen we voorbeelden van wat ons nog rest van verdwenen ridderromans, maar ook van teruggevonden verhalen.

Maar ook ridderromans die wél bewaard zijn, zijn vaak vergeten. Terwijl Karel ende Elegast terecht kwam in de literaire canon, verdwenen de verhalen over de fee Melusine, Helias de Zwaanridder of Floris ende Blancefloer uit het collectieve geheugen. Met *Helden in harnas* onderzoeken we waarom sommige verhalen vergeten raakten en andere niet, en proberen we deze verhalen schat nieuw leven in te blazen.

Pagina uit de ridderroman 'Die historie vanden stercken Hercules'

Denkoefeningen door Dhr. Coninx

OPLOSSINGEN VORIGE WEEK

1. AVERBODE	9. ANTWERPEN
2. TONGEREN	10. ROTTERDAM
3. OOSTENDE	11. MAASTRICHT
4. MECHELEN	12. LEEUWARDEN
5. WATERLOO	13. HOOGSTRATEN
6. CHARLEROI	14. VALKENBURG
7. AMSTERDAM	15. BLANKENBERGEN
8. LUXEMBURG	

VUL WOORDEN IN. BIJ ELK NUMMER 3 WOORDEN. HET TWEEDE WOORD BEVAT DE LETTERS VAN HET EERSTE WOORD +1.

HET DERDE WOORD HEEFT ALLE LETTERS VAN HET TWEEDE WOORD + 1 LETTER.

Vul de woorden in aan de hand van de betekenis onder het raster.

Bijvoorbeeld

schop – gescheiden – klaar om in actie te komen

→ TRAP – APART – PARAAAT

	4 letters	5 letters	6 letters
1.
2.
3.
4.

5.
6.
7.
8.
9.
10.

Betekenis

1. Smalle opening – vrucht – amfibie
2. Schoorsteenroet – hoge bouw bij kerk – hinderen
3. Weefsel waar de bij honing in legt – gebak – offertafel in de kerk
4. Houten steun of turntoestel – dik touw of verbinding tv – wat gebakken is
5. Beest – elk een – gezaghebber
6. Stekeldier – hemelgeest – hoe lang iets is
7. Bergmeubel – slechte geur – werk neerleggen uit protest
8. Bekende blokjes kinderspeelgoed – vliegend dier – wat men voelt
9. Om te lenen in de bibliotheek – kledingstuk – soort hert
10. Voetvinger – kennen – afscheiding door warmte

DE OPLOSSING KRIJG JE VOLGENDE MAAND

Al meer dan honderd jaar is Antwerpen-Centraal, of de Middenstatie voor de echte sinjoren, een stille getuige van vluchtige ontmoetingen, ontroerend afscheid, de start van een nieuw hoofdstuk of het begin en einde van een mooie reis. Voor ontelbare bezoekers is dit station het eerste wat ze zien als ze onze koekenstad binnenkomen en ook voor ons blijft het keer op keer genieten. Daarom nemen we je aan de hand van enkele bekende en minder bekende feiten en anekdotes graag mee doorheen de geschiedenis van dit stukje Antwerpse trots.¹

De komst van de trein in de stad – een verhaal van vooruitgang

Het spoorverhaal in Antwerpen start in 1836, als vierde stad in België (Brussel, Mechelen en Vilvoorde gingen voor) werd Antwerpen aangesloten aan het Belgische spoorwegnetwerk. De stoomtrein was het toppunt van vernieuwing en werd in de stad onthaald met 3 hele dagen feest.

Deze vreugde werd echter niet door iedereen gedeeld. Velen waren ook onder de indruk van de verontrustende snelheid waarmee de trein zich voortbeweegt. Om de menigte gerust te stellen nam de locomotief tijdens de openingsceremonie van het traject tussen Brussel en Mechelen een uur de tijd om de afstand te overbruggen, hoewel dit makkelijk op 20 minuten had gekund.

Het eerste treinstation in Antwerpen was niet meer dan een houten barak en kreeg de naam 'Emplacement Borgerhout'. De exacte locatie van dit station kennen we niet meer, maar we vermoeden dat dit erg dicht bij de locatie van ons huidige centraal station lag. In 1843 volgde Gare Principale voor goedertransport en in 1854 opende ook Antwerpen-Oost de deuren. Tot slot werd in 1874 Antwerpen-Dokken en Stapelplaats aan het rijtje toegevoegd en dit station nam de rol van Gare Principale over.

Wist je dat ...

Ook voor de komst van de stoomtrein al spoorwegen bestonden. Al in de 17^e en 18^e eeuw bestond er een primitief netwerk van houten sporen waarop wagons voortgetrokken werden door paarden. De intrede van de stoomtrein zorgde voor flink protest bij de paardenhouders. Zij zagen de rol van het paard in transport en bijgevolg ook hun inkomen volledig kelderen.

De Middenstatie – een symbolisch paradepaardje

De goedkeuring voor Antwerpen-Centraal, de Middenstatie kwam er in 1889. De plannen voor de overdekte spoorhal werden gemaakt door Clement Van Bogaert. In 1895 startten de werken. Het werd een gigantische hal van 186 meter lang en 66 meter breed. Voor de hoogte koos Van Bogaert 43 meter. Dit was geen toeval, er werd immers gerekend dat dit de juiste hoogte was om voldoende ruimte te bieden aan de stoom uit de stoomlocomotieven. Om het project

¹ Voor de inhoud van dit artikel werd beroep gedaan op 'Centraal Station, spoorwegkathedraal: Antwerpen op de rails, toen en nu' van Stan Wagemans. Het meest volledige naslagwerk over Antwerpen-Centraal.

te verwezenlijken werd er beroep gedaan op een indrukwekkende reuzestelling op vier rails. Elke poot van de stelling had een diameter van 1m20 en steunde op niet minder dan 36 wielen. Ironisch genoeg leek Leopold II tijdens een bezoek aan de werken minder onder de indruk. Zijn verdict luidde als volgt: "Une belle petite gare, mais beaucoup trop petite!", wat zoveel wil zeggen als "Een mooi stationnetje, maar veel te klein!".

Voor het ontwerp van het ontvangstgebouw zette Louis Delacenserie zich aan de tekentafel. Deze Brugse architect kreeg de steun van de vorst en zorgde voor een prachtig en impressionant gebouw in eclectische stijl. Leopold II had architecturaal grote plannen voor België en Antwerpen-Centraal is hier een goed voorbeeld van. Hij wilde dat wie toekwam in de stad onder de indruk was van de majestueuze aanblik van het gebouw. Om dit gevoel te creëren deed Delacenserie inspiratie op bij het Pantheon in Rome. De gelijkenissen tussen beide gebouwen zijn erg opvallend, al kan je kort door de bocht stellen

dat waar in het Pantheon de zon centraal stond, dit in de Spoorwegkathedraal de klok (de tijd) was. Zij was immers belangrijker dan ooit in de opkomende kapitalistische samenleving.

Opvallend in dit verhaal is dat de plannen goedgekeurd werden in Brussel en dat het Antwerpse bestuur ze pas te zien kreeg in 1899 wanneer de bouw al begonnen was. Het mag dan ook niet verwonderen dat de Antwerpenaar het gebouw niet meteen omarmde. De kritiek was scherp, de koepel zou niet bij de rest van het gebouw passen, het gebouw zou een schaduw werpen over de Zoo en zo de gezondheid van de dieren in gevaar brengen en de hoge structuur zou het onmogelijk maken om in de winter voldoende te verwarmen. Tot slot werd de stijl van het stationsgebouw in de volksmond omgedoopt tot 'stillekesaanstijl', aangezien het na de aanbesteding van het project nog 7 jaar geduurd heeft voor het gebouw er ook effectief stond. De vele protesten ten spijt kwam het ontwerp er – gelukkig – toch door en opende de Spoorwegkathedraal in 1905 de deuren.

Wist je dat ...

Het oude station van in 1854 gebouwd was als een soort van 'prefab' gebouw. Met de opening van Antwerpen-Centraal werd dit station afgebroken en heropgebouwd in Dendermonde. Een lang leven was het echter niet beschoren. Al in 1914 wordt het hier slachtoffer van Duitse bombardementen.

Vervolg op pagina 22

INKOOP GOUD aan de beste prijs in Antwerpen

Aankoop van Luxe merk horloges, diamanten, juwelen en munten

Uw merkhorloge is veel geld waard
Aan- en verkoop losse diamanten

Trésor d'Anvers • Meirbrug 1 • 2000 Antwerpen • 0485/617 915

Vervolg van pagina 21

De spoorwegkathedraal in verval – op het nippertje gered

Vanaf de jaren zestig ging het in sneltempo bergaf met de staat van Antwerpen-Centraal. De zogezegd onverwoestbare Vinalmontsteen die gebruikt werd voor de buitenbekleding van het station vertoonde scheuren en werd hoe langer hoe meer een risico voor de veiligheid. De torentjes langs de Keyserlei waren er zo slecht aan toe dat er niets anders opzat dan ze volledig af te breken en ook de metalen structuur van de spoorwegkoepel leidde onder roestvorming. Geld voor een grondige renovatie was er op dat moment niet en de afbraak van het gebouw leek voor velen een logische stap. Dit was immers de gemakkelijkste en goedkoopste oplossing.

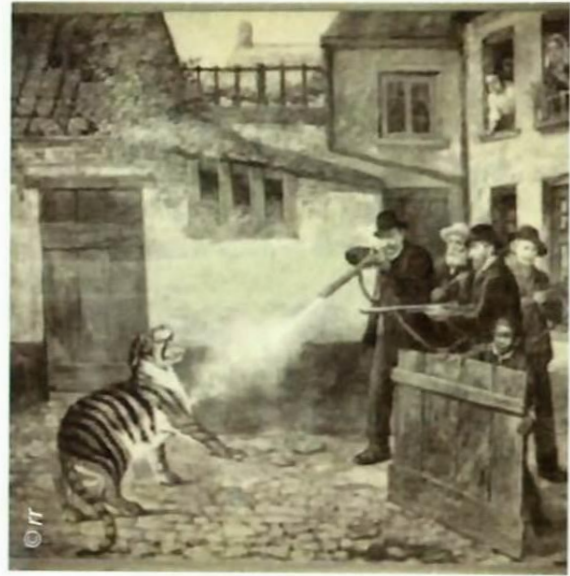

Gelukkig kwam in 1975 het verlossende nieuws dat het ontvangstgebouw en de perronhal geklasseerd werden. Een afbraak werd hiermee onmogelijk, maar daarmee waren de problemen nog niet opgelost. De NMBS was immers van mening dat het herstel van dit station in 'waardeloze patisseriesstijl' de maatschappij te veel zou kosten.

Wist je dat ...

Antwerpen-Centraal en de Zoo een bijzondere relatie hebben. Beide lieten ze doorheen de geschiedenis mensen dromen van reizen. Waar de Zoo dromen naar verre, exotische bestemmingen tastbaar maakte, zorgde het station voor een droom van vooruitgang en reizen in tijd en ruimte. Eén keer kwamen de twee wel erg dicht bij elkaar toen er in 1868 een tijger ontsnapte uit de zoo. Het dier was klaargemaakt voor transport, maar zag de kans om ervandoor te gaan. Een treinwachter betrapte het dier op het plein voor het station en spoorwegmedewerkers en personeel

van de dierentuin vormden samen een soort van 'jachtstoet' om het dier te vangen.

Vaarwel kopstation – een ambitieus project met twee etages

De uiteindelijke opknopbeurt van het station kwam er door een (on)gelukkig toeval. Wanneer in 1986 de stationskap begon af te brokkelen, was er geen andere optie dan het station te sluiten. Een herstelling werd nog altijd te duur geacht, maar aangezien het gebouw geklasseerd was, bleek dit wel de enige optie. Tussen 1986 en 1987 was het station gesloten voor de meest dringende herstellingen. Daarna openden de deuren weer, maar de werken liepen door tot 2007!

De plannen voor het gebouw kwamen uiteindelijk van Gaston De Smet, architect bij de NMBS. Al sinds de beginperiode was Antwerpen-Centraal een kopstation (een station waar treinen niet meer verder kunnen rijden en het station enkel in de tegenovergestelde richting weer kunnen verlaten). Het grote voordeel hiervan was dat de treinen makkelijk tot diep in de stad konden rijden en toch maar langs een kant ruimte in beslag nemen. Er waren echter ook flink wat nadelen, dit systeem zorgde voor omwegen en vertragingen. Een spoorlijn door de rest van de stad trekken, was echter een flinke no-go voor het stadsbestuur.

Het voorstel van De Smet biedt hier een elegante oplossing voor. Hij stelt voor om de originele spoorwegkoepel en het ontvangstgebouw te behouden, maar aan de hand van een tunnel van 3,8 km een verbinding te maken tussen noord en zuid. Voor dit ambitieuze project werd niet minder dan 500 000 m² aarde verplaatst en was een investering van 765 miljoen euro nodig. Opmerkelijk is dat de veiligheid en

het gemak van de reizigers tijdens deze verbouwingen steeds centraal stonden en dat het station het grootste deel van de verbouwingen (1986-2007) gewoon geopend bleef voor het publiek.

Het resultaat? Het Antwerpen-Centraal waar we vandaag zo trots op zijn. Een architecturaal hoogstandje en een spoorwegkathedraal, maar wel eentje die mee kan in de 21^e eeuw, met 8 sporen op de twee ondergrondse niveaus en een verbinding tussen noord en zuid.

Wist je dat ...

De arbeiders tijdens de renovatiewerken een onderaardse tunnel onder het station ontdekten? Deze tunnel bleek deel uit te maken van een oud ingenieus

verwarmingssysteem. Op een centraal punt in het tunnelnetwerk stonden twee locomotieven zonder wielen die goed warm gestookt werden. Via de schachten werd de warmte verspreid doorheen het hele gebouw.

Antwerpen-Centraal – het mooiste station ter wereld

Vandaag kunnen we met trots stellen dat Antwerpen-Centraal het (oké, een van de) mooiste station(s) ter wereld is, en neen, dat vinden we niet enkel zelf. Ook reisspecialisten uit verschillende landen uitten hun lof voor dit magnifieke gebouw. Het Amerikaanse Newsweek duidde ons station aan als het vierde mooiste ter wereld, *stedentripper.com* geeft het de titel van mooiste station van Europa en het Britse Railway Terminal World schenkt Antwerpen-Centraal een plek in de wereldwijde top tien.

Wist je dat ...

Er erg vaak watertorens in de buurt van het spoor te vinden zijn. Wie Berchem een beetje kent, herinnert zich allicht ook de twee indrukwekkende watertorens die naast het spoor staan. Deze positionering is niet toevallig. Om de stoomlocomotieven op tijd bij te kunnen vullen had de spoorweg een enorm water-volume nodig en hier boden de torens een oplossing voor.

Stafke

Even lachen ...

Intussen in De Meander

Woont u nog thuis of in een assistentiewoning?
Wilt u een keer proeven van de sfeer in de
Meander. Kom dan zeker eens langs of bel ons op
03/259.18.19.

Het team ontvangt u graag met open armen.

*In de Meander wordt zelfstandigheid gestimuleerd
en wordt langer thuis wonen vergemakkelijkt zoals
door middel van :*

- Samen boodschappen doen voor thuis.

- Klein onderhoud van ons eigen camionette.

Iemand pech ? Automechanieker Jos is al onderweg.

- Kookactiviteiten , gezellige filmnamiddag of creatief bezig zijn :
Vaardigheden onderhouden , sociaal contact leggen met anderen en vooral genieten met een lekker tas koffie daarbij 😊

- Makkelijke toegankelijkheid tot de kapper/pedicure/kine
(maandag en woensdag)

Verwenerij op en top !

Dankzij Taxi Hendriks komen de bezoekers veilig op hun bestemming.
Vriendelijkheid en behulpzaamheid is bij de chauffeurs een kleine moeite.

ACTIVITEITEN KALENDER DE MEANDER

maandag	dinsdag	woensdag	donderdag	vrijdag
03-jan	04-jan	05-jan	06-jan	07-jan
Beauty-farm	koken	winterwandeling	driekoningen	beweging
10-jan	11-jan	12-jan	13-jan	14-jan
verloren maandag	koken	knutselen - notenslingers voor de vogels	kerstboom afbreken	beweging
17-jan	18-jan	19-jan	20-jan	21-jan
film André Rieu	koken	handwerk / kaarten	bingo	beweging
24-jan	25-jan	26-jan	27-jan	28-jan
verwendag	koken	gebruikersoverleg	woordspel	beweging
31-jan				
Gezelschaps- spelen				

Foyer

Voor de bewoners van de Foyer op 2B is er een ander activiteitenprogramma. In een vaste structuur zijn wekerende rustmomenten en activiteiten aanwezig. Vanuit de foyer nemen bewoners ook deel aan activiteiten die elders in het woonzorgcentrum doorgaan.

Maandag 10 januari 2022 komt Frank met zijn accordeon.

Hieronder een overzicht van een mogelijke weekplanning.

Dag	Voormiddag	Namiddag
Maandag	Krant	Muziek of beweging
Dinsdag	Kookactiviteit - Soep	Lekkernij
Woensdag	Quiz	Muziek beluisteren of wandeling in de tuin
Donderdag	Krant	Reminiscentie (koffieklets over vroeger)
Vrijdag	Eucharistie	Creatief samenzijn
Zaterdag	Krant	Film
Zondag	Krant	Koffie en gebak

Dankzij de fotografie kunsten van Lieve , konden alle bewoners van 2B op een authentieke kerstfoto met een schitterende achtergrond.
Het resultaat kan je bewonderen op de afdeling.

Gezelschapsspelen in café Biart

Elke donderdag namiddag vindt u Liliane , de vrijwilligster in café Biart met diverse gezelschapsspellen. Kom haar zeker vergezellen en maak er een leuke namiddag van.

Zo kan iedereen zijn eigen dag invulling kiezen naast de reeds aangeboden activiteiten.

Handwerk club

De handwerk club had voor de eerste keer een kraampje op de jaarlijkse wintermarkt van Nottebohm op zaterdag 11 december. Er waren veel geïnteresseerden en er was enorm veel verkocht !

De opbrengst van de wintermarkt ging naar een goed doel.

Doe zo verder dames !! 😊

Zeemansverhalen

In de 60er jaren moesten we 20.000 ton bauxiet laden in noord Australië en wel in Weipa gelegen in het uiterste noorden van Queensland aan de golf van Carpentaria onder Papua New Guinea.

In die jaren was het nog een mijnwerkers kamp, met enkele stalen golfplaten hutten met airconditioning, want het anders niet te houden van de hitte.

Nu is het de grootste bauxiet- (aluminiumerts) mijn ter wereld (oppervlakte mijnbouw), maar toen was het nog in het beginstadium en er werd geladen met één lopende band en dat duurde nog wel even om die 20.000 ton in de ruimen te krijgen.

Er was daar niets te beleven, dat hele gebied was praktisch onbewoond er woonden alleen wat aboriginal stammen in reservaten, die voor ons niet toegankelijk waren en overal was de aarde roodbruin gekleurd, zodat onze witte tropen-uniformen een roze kleur kregen, vooral als er beetje wind stond, we zagen eruit als mietjes.

Ik maakte kennis met een van de bazen van de mijn, hij was geoloog en hij stelde voor om ons wat van de natuur te laten zien, want die was overweldigend, maar heel gevaarlijk.

Je kon ook niet zwemmen in zee, want daar waren kwalen met heel lange tentakels en als je daarmee in aanraking kwam, kreeg je brandwonden op de huid en littekens die niet meer weggingen.

De kust bestond uit mangroven moerassen waar heel bijzondere dieren leefden, zoals modderkruipers (een soort vis, die met z'n borstsvinnen over de grond kon lopen), wenkkrabben die hadden een grote schaar en een kleine en met die grote schaar wuifden of wenkten ze als je in de buurt kwam.

Het grootste gevaar was de zoutwater krokodil (Salty), die kon wel 6 tot 7 meter lang worden.

De geoloog had een zwaar geweer bij zich, niet om ze te doden, maar wel om ze af te schrikken wanneer ze in de aanval gingen, het waren beschermde dieren, ondanks ze jaarlijks veel slachtoffers maakten, vooral onder kinderen van de aboriginals.

We zagen ook een bijzondere vogel, leek een beetje op een kraai of ekster, maar had op z'n kop twee lange pluimen, die reflecteerden zonlicht zoals een pauwenveer en als je te dicht bij z'n nest kwam, dan wuifde hij met die veren en met een zacht klokkend geluid sprong hij van tak naar tak maar altijd in de richting van het moeras, waar de "Salties" op hun maaltijd lagen te wachten.

De geoloog trok een plant uit de grond en gooide die in de richting van het moeras, het leek wel of de wereld verging en die krokodillen kwamen onze richting uit, gelukkig was de afstand voldoende om nog te kunnen vluchten.

Hij vertelde, dat die vogels bij de krokodillen de voedselresten tussen hun tanden en kiezen uit pikten, dus een prima samenwerking tussen die vogels en de "Salties", ze noemen dat symbiose.

**Zulke hekken stonden er toen nog niet
dus je moest goed opletten**

Sparks+

P.S. ik vond op het internet een filmpje over een aanval van zo'n Salty.

<https://www.youtube.com/watch?v=wOf5gC1dQKI>

Hef het glas
Gevuld met grote dromen
Met eindeloos verlangen
Naar indrukwekkend uitzicht vanop hoge toppen
Naar relaxen en ontspannen in koele dalen

Hef het glas
Met sprankeltjes kleine verlangens
Met eindeloos verlangen
Naar zonnige ochtenden vol liefde
Naar gelukzalige glimlachjes

Klink op een nieuw begin,
het nieuwe jaar,
Met een glas vol frisse moed.

- *Elien Saey - Van Peteghem -*

December

Everytime we love , every time we give? its Christmas.

*Vertaling : Elke keer dat we lief hebben , elke keer dat we geven ,
is het Kerstmis*

May you have the gladness of Christmas which is hope.

The spirit of Christmas which is peace

The heart of Christmas

which is love.

- Nale Evans -

Vertaling :

Moge u de vreugde van Kerstmis hebben, dat is hoop.

De geest van Kerstmis die vrede is

Het hart van Kerstmis

wat liefde is.

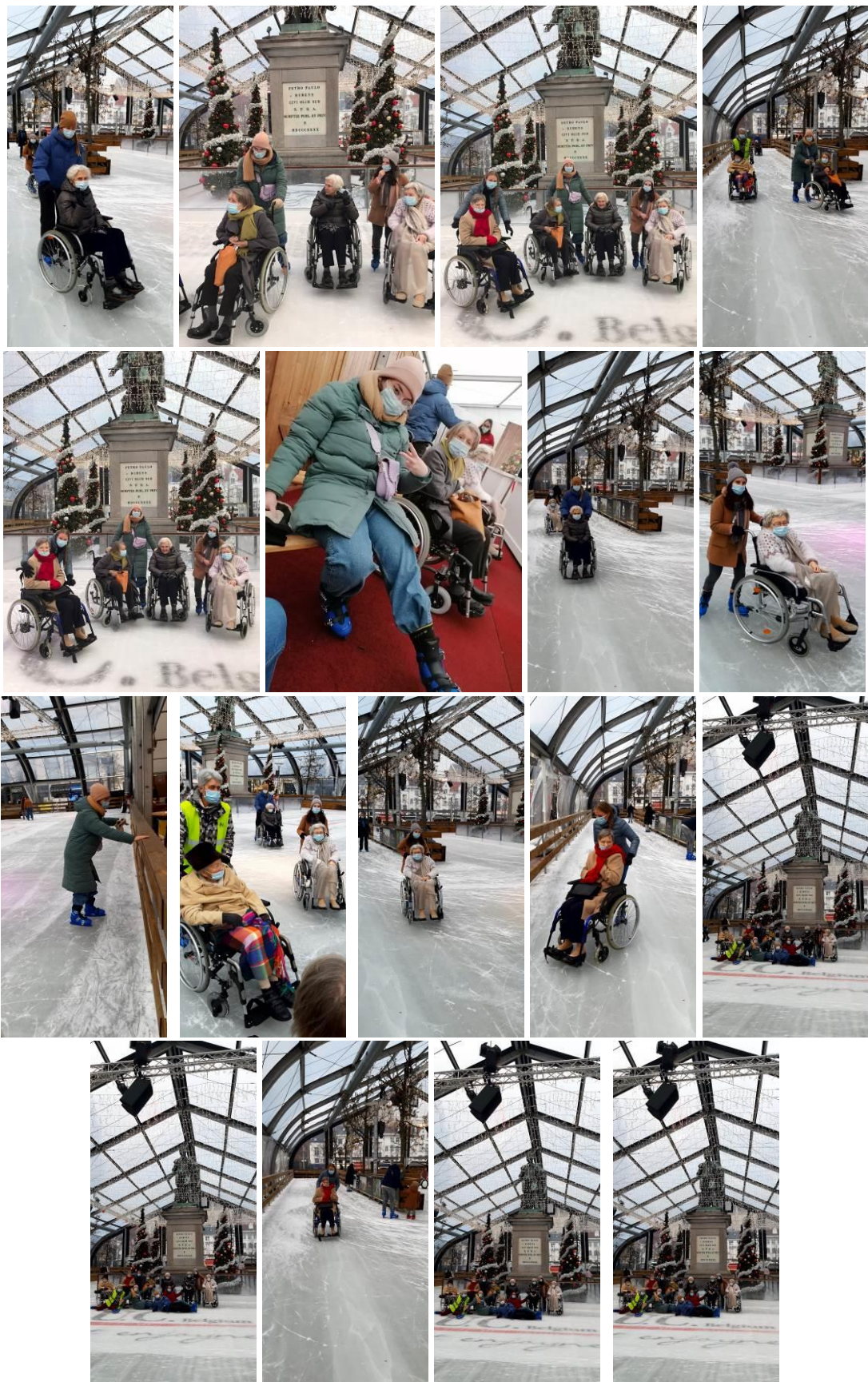
- Ada v. Hendricks -

Ingezonden door Miss Cripps

December in beeld

Dankwoord : Kerstfeest in Nottebohm

Het was een mooi kerstfeest met veel klasse :

Dank u aan de Directie , Dank u aan de kok voor het lekkere eten ...

Dank u ook aan alle vrijwilligers die in donker gekleed met klassen en vriendelijkheid de tafeldienst presteerden.

Hun vriendelijkheid, bereidheid en attentie maakte de zo mooie thuis sfeer van Nottebohm waar. Nogmaals dank aan allen die ons , oude mensen , een zonnige en vriendelijke dag hebben bezorgd.

Van wege William van Eesbeeck en al diegenen die wensen mee te danken.

Ook aan jouw Inge en je ploeg die zorgt voor animatie.

- *William Van Eesbeeck* -

25 december 2021

In de buurt

Ontmoetingsmomenten zijn er deze maand jammer genoeg niet kunnen doorgaan omwille van corona. Wel zijn er andere activiteiten zaken waarmee we de buurt warmer willen maken.

De boekenruilkast staat voor de deur van Nottebohm. De doorgeefvaas nodigt mensen uit om de vaas te vullen en ze aan een buur te schenken. Die kan dan genieten van het boekje en op zijn beurt weer een andere buur in de in de bloemetjes zetten.

Verlichting in de buurt : Jan Van Rijswijcklaan

De warmste week werd afgelopen maand inzet met deze prachtige tekeningen als steun vanwege Joz Le Bruyn. Siska Schoeters sloot De **Warmste Week 2021** af en maakte bekend dat Vlaanderen de afgelopen week massaal in actie kwam en zo 3.203.455 euro inzamelde.

Ook Nottebohm verlicht mee de buurt.

Geschiedenis van de wijk

Beste lezers,

In vorige rubriek hebben we het gehad over de familie Hanssens-Siret uit de Terlinckstraat. Vanuit een privécollectie heb ik nog mooie familiefoto's gekregen en de afbeelding van twee schilderijen van Adophe Siret en Marie Cels. De ouders van Suzanne Siret die reeds op 30 jarige leeftijd overleed.

Georges Hanssens met zijn vijf kinderen. Adrien, Marie-Thérèse, Marguerite, Gabrielle en Georges.

*Geschilderd portret van Adolphe Siret en zijn echtgenote Marie Cels. (uit privé collectie)
Jacobus-Josephus Eeckhout - 1793-1861*

Met dank aan : Mevrouw Suzanne de Lestré- Hanssens voor de familieinformatie.

Voor deze kerst Hertoghe Actueel heb ik beroep gedaan op mijn collega, stadsgids Fred Vanderpoorten om een bijdrage te verzorgen over 'Kerstmis in

de kunst'. Enkele jaren geleden heb ik van hem een boeiende voordracht mogen aanhoren over dit thema. Het is het moment om in deze moeilijke kersttijd eens een wandeling te maken via onze vijf historische kerken tijdens de kerstperiode en genieten van de serene sfeer van ons kunstpatrimonium.

Het is jammer dat de kerststallentoonstelling en concert niet kunnen doorgaan in de Berchemse Sint-Willibrorduskerk, maar een bezoekje aan het Mayer van den Berghmuseum, het Plantin-Moretusmuseum en de reeds veelvuldig besproken Kerstmagie in de pers kan een alternatief zijn.

Kerstmis in de evangelies en in de kunst

Fred Vanderpoorten

Geboorte van Jezus: 25 december?

Wanneer u in oude kerken rondstapt en naar de grafstenen die de vloer betegelen, kijkt, is het u dan nog nooit opgevallen dat daar per persoon maar één datum op staat? Namelijk de dag, de maand en het jaar waarop de persoon overleden is, gevolgd door de leeftijd. Met alle verjaardagsfeestjes die heden ten dage gevierd worden, zouden we vergeten dat verjaardagen een relatief recent fenomeen zijn.

De sterfdatum is de dag waarop voor de mens – althans volgens het christelijk geloof – een nieuw leven begint in het hiernamaals. In tijden waarin het hiernamaals belangrijker werd geacht dan het hiernumaals speelden geboortedagen geen rol.

Het is dan ook merkwaardig dat dit bij Jezus net omgekeerd is. De dag waarop hij gestorven is – Goede Vrijdag – wordt jaar na jaar op een verschillende dag herdacht, terwijl iedereen op zijn geboortedag – Kerstmis – de datum 25 december plakt. Waarom heeft men er niet voor gekozen om Goede Vrijdag vast te pinnen op 3 april – volgens de hypothese dat Jezus op die dag in het jaar 33 gestorven zou zijn? Het antwoord is duidelijk: de symbolische waarde van drie dagen vóór Pasen is veel belangrijker dan een mogelijk historische datum. Hetzelfde geldt trouwens voor Kerstmis.

We mogen aannemen dat Jezus – zoals iedereen in zijn tijd – zelf niet precies wist wanneer hij geboren was. Het is pas in de vierde eeuw dat men de geboorte van Jezus is beginnen te vieren. De aanleiding waren “heidense” feesten voor de “onoverwinnelijke zon” kort na de winterzonnwende. In plaats van die feesten af te schaffen, kregen ze een christelijke invulling: de komst op aarde van Jezus Christus – het Licht van de wereld.

Wie heeft gelijk? Lucas of Mattheüs?

Voor informatie over het leven en de persoon van Jezus zijn we aangewezen op de evangeliën. In onze Bijbel staan er vier, maar slechts twee van hen – Mattheüs en Lucas – schrijven iets over de geboorte van Jezus en bovendien schrijven zij elk een totaal verschillend verhaal. Eigenlijk zijn ze het maar over weinig zaken met elkaar eens: Jezus is geboren in Bethlehem, zijn moeder is Maria, haar man is Jozef, er is een rol weggelegd voor de Heilige Geest en ook Nazareth komt in het verhaal voor. Hoe deze elementen met elkaar verbonden worden, is in beide evangeliën totaal anders.

Vanuit ons rationeel denken in termen van verifieerbare gebeurtenissen komt bij ons dan de vraag op: “Wie heeft gelijk?”

Het antwoord op deze vraag is: allebei!

Om dat te begrijpen, moeten we even een zijsprongetje maken.

Kleine volwassenen

In levensbeschrijvingen van Elvis Presley wordt niet verteld met welk speelgoed hij als kind speelde, wel dat hij als tienjarige meedeed aan een zangwedstrijd en zijn eerste gitaar kreeg. Uit een documentaire over Kim Clijsters onthouden we dat ze als vijfjarige een tennisbaan cadeau kreeg van haar vader.

In dergelijke biografieën wil men altijd aantonen dat wat die persoon later zo bijzonder maakte, in zijn of haar jeugd al in de kiem aanwezig was.

Dat is in de Bijbel niet anders. Mozes wist als kind al aan de bedreigingen van de farao te ontsnappen, zoals hij later zijn volk uit de slavernij van de farao zou weg leiden.

De evangelisten doen net hetzelfde. Ook zij willen vanaf het begin van hun boek duidelijk maken wat ze over Jezus willen zeggen. Alleen: misschien hadden enkel de lezers voor wie zij hun evangelie schreven dat echt door.

Of misschien toch niet... In de Oosterse iconen en ook op schilderijen tot ca. 1500 zien we dikwijls vreemde Jezuskinderen. De verhoudingen kloppen niet. Die kinderen hebben een te klein hoofd. Dit kunnen we verklaren doordat deze kunstenaars niet het kind afbeelden, maar de mens geworden God, die als kind reeds alles in zich had van de volwassen Jezus. En zo wordt dat kind een kleine volwassene...

Zelfde boodschap – andere verpakking

De grote fout die mensen vandaag maken – en dat ook in vorige eeuwen reeds deden – is de Bijbel te lezen als een geschiedenisboek. Ook al lijkt het tegenovergesteld: een evangelie is geen biografie van Jezus. Een evangelie is een verkondigingsboek. Via de verhalen over Jezus willen de evangelisten een boodschap vorm geven. Daarbij is de correctheid van de boodschap belangrijker dan de juistheid van de verhaalelementen.

Alle evangelisten willen hetzelfde zeggen: Jezus van Nazareth is de mens geworden God.

Wanneer je iets duidelijk wil maken, moet je wel altijd rekening houden met je publiek. Zij bepalen de manier waarop je iets vertelt; zij bepalen niet de inhoud, maar wel de verpakking.

Mattheüs en Lucas – de twee evangelisten die vertellen over de geboorte van Jezus – hebben een totaal verschillend publiek. Dit verklaart meteen waarom die verhalen zo verschillend zijn.

Jezus, de Messias

De mensen aan wie Mattheüs wilde duidelijk maken dat Jezus de mens geworden God is, waren joden. Zij verwachtten een Messias: een door God gezonden leider die vrede en voorspoed zou brengen – een nieuwe Mozes, een nieuwe David.

Wat Mattheüs dus wil duidelijk maken, is dat Jezus die Messias is die zij verwachten. Vandaar dat zijn evangelie wemelt van verwijzingen naar de joodse Bijbel (de Thora, die in grote mate overeenkomt met het zgn. Oude Testament). Hij zegt voortdurend dat wat er met Jezus gebeurd is, een vervulling is van wat er door profeten werd voorspeld.

Nu heeft Mattheüs i.v.m. de geboorteplaats van Jezus wel een probleem. In die joodse Bijbel staan nl. drie mogelijke plaatsen van oorsprong voor de Messias: Bethlehem, Nazareth en Egypte.

Hij vindt echter een schitterende oplossing: een verhaal waarin deze drie plaatsen een logische plek krijgen.

Dat begint in Bethlehem. Daar woont Jozef, die verloofd is met Maria. Deze echter blijkt zwanger en daarom wil Jozef in stilte van haar scheiden. Hij krijgt bezoek van een engel die hem vertelt dat hij geen angst moet hebben: het kind is van de Heilige Geest en zal de redder worden van zijn volk. En zo wordt Jezus in Bethlehem geboren. Voor het joodse publiek van Mattheüs is de verwijzing duidelijk: Bethlehem is de stad van koning David – Jezus is dus de “nieuwe David”.

Dan vindt Mattheüs het tijd om het beeld dat de joden hebben van wie of wat deze Messias zou zijn, bij te stellen. Dat doet hij met het verhaal van de wijzen. Net als de joden zijn zij op zoek naar die Messias. Net als de joden verwachten zij dat dit een machtige heerser zal zijn: een koning. En dus gaan ze naar de hoofdstad Jeruzalem. De enige koning die ze daar vinden, is Herodes. Deze reageert zoals aardse koningen doen: hij heeft angst voor een mogelijke concurrent.

Om macht te behouden doen aardse heersers gruwelijke dingen. Herodes beveelt om alle jongetjes van twee jaar en jonger te doden. Bij de joodse toehoorders gaat een belletje rinkelen. Herodes doet precies hetzelfde als wat de gehate farao deed.

Mattheüs wil dus dat Messiasbeeld corrigeren: zoek de Messias niet bij politieke leiders in het centrum van de macht, maar in een bescheidenere plek bij gewone mensen. En zo vinden de wijzen de Messias in Bethlehem in een gewoon huis (ook niet in een stal – daar kom ik later op terug) bij gewone mensen.

Om aan de dreigende kindermoord te ontsnappen, krijgt Jozef opnieuw een boodschap van een Engel, die hem aanraadt om naar Egypte te trekken. Deze vlucht naar Egypte is een dankbaar onderwerp voor tal van kunstenaars, al is het Mattheüs daar niet om te doen. Veel belangrijker is dat de engel na een tijd aan Jozef komt vertellen dat de kust veilig is en ze dus uit Egypte kunnen terugkeren. Mattheüs herinnert zijn publiek eraan dat profeten voorspeld hadden dat hun redder “*uit Egypte*” zou komen. Aardig meegenomen, is dat Jezus hierdoor ook een “*nieuwe Mozes*” wordt.

Maar dan is er nog de derde voorspelling: “*Hij zal een Nazareeër genoemd worden*”. In Judea – waar ook Bethlehem ligt – heerst nu de zoon van koning Herodes. Is die betrouwbaarder dan zijn vader? Uit veiligheidsoverwegingen besluit Jozef om niet meer naar Bethlehem terug te keren. In plaats daarvan vestigt hij zich in Galilea, in Nazareth, en zo komt dus ook deze profetie uit. Is dit allemaal zo gebeurd? Daar is het Mattheüs niet om te doen. Hij wil vooral dat zijn lezers / toehoorders vanaf het begin reeds weten dat de man die centraal staat in zijn boek de Messias is.

Jezus, vervuld van de Heilige Geest

Lucas schrijft niet voor joden, maar voor bekeerde Romeinen. Voor hen is het begrip Messias totaal vreemd. Zij hebben ook niets met joodse historische figuren zoals Mozes en koning David. Hij moet het dus over een totaal andere boeg gooien.

Het eerste grote verschil met Mattheüs is dat bij Lucas niet Jozef maar Maria het hoofdpersonage is. Zij woont – niet zoals bij Mattheüs in Bethlehem, maar – in Nazareth en zij (niet Jozef) krijgt bezoek van een engel om aan te kondigen dat ze zwanger zal worden. De bijzondere aard van dit kind wordt ook benoemd: “*Zoon van de Allerhoogste*”. Daar kunnen Romeinen zich wel iets bij voorstellen – ook in de klassieke mythologieën komen goden op aarde. Meer dan Mattheüs legt Lucas de nadruk op de rol van de Heilige Geest: het is omdat Jezus “*vervuld van Heilige Geest*” is, dat hij de ‘Zoon van God’ kan zijn.

Dit heeft echter kwalijke gevolgen. Iemand die 100% goed is, waar niets op aan te merken valt, is toch wel een vreemde eend in de bijt. In het Lucasevangelie is Jezus een rusteloze ziel: nergens echt thuis, voortdurend onderweg...

Lucas illustreert dit meteen. Onmiddellijk nadat zij deze boodschap heeft gekregen, trekt Maria (met haar ongeborn kind) over het bergland naar haar verwante Elisabeth, die ook zwanger is en de moeder wordt van Johannes de Doper.

Lucas situeert zijn verhaal in de Romeinse geschiedenis: in de tijd van keizer Augustus, toen Quirinius landvoogd was van Syrië, toen er een volkstelling werd gehouden. Het gevolg hiervan is dat Maria en Jozef naar Bethlehem moeten, waar de wortels van Jozef liggen. Dit kind is nog niet geboren en het is alweer onderweg!

In Bethlehem wordt Jezus dan geboren: Maria “*wikkelde hem in doeken en legde hem in een voederbak omdat er voor hen geen plaats was in het gastenverblijf*”. Al vanaf het begin is het duidelijk dat hij nergens thuis is. En wie zijn dan de eersten die deze Zoon van God mogen begroeten? De herders – net als Jezus altijd onderweg en nergens thuis.

Opnieuw: is dit allemaal zo gebeurd? Ook Lucas is het daar niet om te doen. Maar ook zijn lezers / toehoorders weten meteen wat hen te wachten staat in de rest van het boek.

Waar is de stal, de os en de ezel en waar zijn de koningen?

In de aanloop naar Kerstmis halen mensen nog altijd de kerststal van zolder. En uit de doos met beeldjes komen niet alleen Jozef, Maria, een herder en het kribbetje met Jezus tevoorschijn, maar ook de os, de ezel en de drie koningen. Noch Mattheüs noch Lucas hebben het echter over een stal. Dat men die erbij heeft gedacht als decor voor de voederbak is niet onlogisch, maar waar komen die os en die ezel vandaan? In een tekst uit de vierde (!) eeuw (het zgn. Pseudo-evangelie van Mattheüs) duiken de os en de ezel voor het eerst op met een verwijzing naar een citaat uit de profeet Jesaja dat hierdoor vervuld zou zijn. Waarom Mattheüs het verhaal van de wijzen uit het Oosten schrijft, hebt u hierboven al kunnen lezen. Maar hoe komt het dat die wijzen in onze voorstelling altijd met drie zijn (althoewel de evangelist geen aantal vermeldt), dat ze een kroon dragen en dat er ook één zwarte koning bij is?

Het aantal vindt waarschijnlijk zijn oorsprong in de geschenken die ze aanbieden: goud, wierook en mirre. Men vindt het blijkbaar logisch dat ze elk een cadeautje bij zich hadden.

Vanaf de eerste voorstellingen zijn ze met zijn drieën en geleidelijk evolueren ze tot de voorstelling die we er nu van hebben. In de zesde eeuw krijgen ze eigen kenmerken: drie generaties (een oude en een jonge en één van middelbare leeftijd). Vanaf de negende eeuw beginnen ze een kroon te dragen en in het midden van vijftiende eeuw is één van hen plots zwart. Op die manier wordt verwezen naar een visioen van de profeet Jesaja: “*Volkeren komen naar uw licht, koningen naar de glans van uw dageraad. (...) alle bewoners komen uit Sheba, met goud en wierook beladen.*” M.a.w. iedereen – alle leeftijden, alle continenten – erkent Jezus als de Zoon van God.

In onze kerststal worden de twee evangelies met elkaar vermengd. Er is geen enkel evangelieverhaal waarin herders en wijzen samen voorkomen. Volgens Mattheüs bezochten de wijzen het kind en zijn moeder in hun huis en is er geen

sprake van een voederbak.

Een kerststal is dus wel charmant, maar gomt veel betekenislagen van de evangelielieverhalen uit.

De boodschap van de engel

Bij een engel die de geboorte van Jezus komt aankondigen, krijgen we spontaan een engel bij Maria voor ogen. Dat is een scene uit het Lucasevangelie. In het Mattheüsevangelie komt de engel echter bij Jozef aankloppen. Dit wordt veel minder afgebeeld.

Philippe de Champaigne (Brussel, 1602 - Parijs, 1674) schilderde dit echter wel. In overeenstemming met het verhaal verschijnt de engel in Jozef zijn slaap.

Alhoewel hij daar vredig lijkt te liggen, is er toch iets vreemds. Jozef ligt namelijk niet in zijn bed, maar zit in een soort fauteuil. Heeft hij zijn sandalen uitgedaan om een dutje te doen? Links onderaan zien we gereedschap liggen: een groot kliefijzer, een houten hamer, een beitel, een winkelhaak en een boor. Waar hij zich bevindt, is heel onduidelijk: de fauteuil is te chic voor Jozef en zeker voor zijn werkplaats. Wil de schilder aangeven dat Jozef niet in zijn gewone doen is? Wanneer hij immers ontdekt dat Maria zwanger is, wil hij in stilte van haar scheiden. Nog vreemder is de aanwezigheid van Maria. Dat zij – zijn verloofde – zich in dezelfde kamer als Jozef zou bevinden, was ondenkbaar tweeduizend jaar geleden, maar evengoed in het

midden van de 17de eeuw.

De engel wijst naar Maria zodat we weten dat hij iets over haar zegt: *“Jozef, zoon van David, wees niet bevreesd Maria, uw vrouw, tot u te nemen; het kind in haar schoot is van de heilige Geest.”* Wat we zien, is a.h.w. dat wat Jozef droomt. Tegelijk combineert de schilder hier de boodschap aan Maria, zoals beschreven in het Lucasevangelie. Maria luistert aandachtig terwijl ze naar de engel kijkt. Ze kruist de handen voor de borst als teken van onderdanigheid: *“Zie de dienstmaagd des Heren; mij geschiede naar uw woord.”*

Aanbedding door de herders

“De herderkens lagen bij nachte...” is wellicht één van de populairste kerstliederen. De herders bij de kribbe is evenzeer heel populair in de (schilder)kunst. Een mooi voorbeeld hiervan vinden we in de Antwerpse Sint-

Pauluskerk, van de hand van Pieter Paul Rubens.

Rubens houdt ervan om een heel verhaal samen te vatten in een compacte compositie. Dat doet hij hier ook. Vóór de herders naar Bethlehem gaan om daar hun “redder” te vinden in de vorm van een “kind in doeken gewikkeld”, krijgen ze engelen op bezoek die hen dit vertellen. Dat zien we bovenaan het schilderij gebeuren. Wie er nog mocht aan twijfelen: het gaat om een “vreugdevolle boodschap”. De engelen buitelen over elkaar om die te vertellen. Op de banderol die ze vasthouden zien we flarden van deze (Latijnse) boodschap: “*Gloria in excelsis deo, et super terram pax in hominibus bonae voluntatis.*”

Op het voorplan zijn twee herders en achter hen twee herderinnen al bij de kribbe. Rechts zien we Maria en achter haar, in de schaduw, Jozef. In het Lucasevangelie, waar de herders voorkomen, speelt Jozef maar een bijrol. Het is dus logisch dat hij op de achtergrond staat, buiten de schijnwerpers. Alhoewel het nacht is, is er wel degelijk licht. En noch de herders noch Jozef hebben een lantaarn nodig. Het Licht is immers onder hen aanwezig: in de kribbe. Voor christenen is Jezus het Licht van de wereld. Eigenlijk verwijst Rubens hier naar het begin van het Johannesevangelie: “*Het Licht schijnt in de duisternis*”. Maria heft een tipje van de sluier op en zo schijnt het licht vanuit de kribbe, verlicht het de engelen erboven en ook alle personen rond de kribbe. De stoere herder links moet zelfs een hand voor zijn ogen houden omdat hij zo verblind wordt.

We zijn gewoon te denken dat zo’n voerbak een bakje met stro is. Niet bij Rubens echter. Jezus ligt niet op stro, maar op koren. Daarmee verwijst de schilder naar dat wat van dit koren wordt gemaakt: brood. Vanaf zijn geboorte is Jezus voorbestemd om het brood te worden van het Laatste Avondmaal. Doorheen de geschiedenis hebben christenen voortdurend geredetwist of de woorden van Jezus – “*Dit is mijn lichaam*” – letterlijk dan wel figuurlijk moesten worden geïnterpreteerd. Rubens was de schilder van de katholieke opvatting, die ging voor de letterlijke visie: Jezus is volop aanwezig in het eucharistische brood, zij het in een andere vorm. Dat wil Rubens hier ook uitdrukken.

Aanbidding door de wijzen

Reeds in de vierde eeuw vinden we deze afbeelding van de wijzen op bezoek bij Jezus – het is een fragment van het beeldhouwwerk op een Romeinse sarcofaag. Dit verschilt wel enigszins van de beeldjes in onze kerststal –

althoewel in sommige uitgebreide kerststallen de dromedarissen niet mogen ontbreken. Wat zeker ook overeenkomt, is hun aantal (drie), alhoewel Mattheüs dit nergens vermeldt. Zoals reeds geschreven, wordt dit waarschijnlijk ingegeven door de drie geschenken. Elke wijze heeft hier een presentje voor Jezus, al is het moeilijk uit te maken wat nu precies goud, wierook of mirre zou kunnen zijn. Men zou de indruk kunnen hebben dat ze net van de bakker komen... Op hun geschenken na, lijken ze wel identiek: dezelfde leeftijd, dezelfde kleren... En geen kroon! Ze dragen een zgn. Frygische muts – typisch voor mannen uit het Oosten (nu Centraal-Turkije). Volgens Mattheüs kwamen die wijzen immers uit het Oosten. De eerste die bij Jezus aankomt wijst naar de ster die ze hebben gezien en die boven de plek waar ze het kind vinden, is blijven stilstaan.

Waar de ontmoeting precies plaatsvindt, blijft hier in het midden. Een stal is het zeker niet: Maria zit op een stoel – eerder een soort troon. Het feit dat de dromedarissen mee op het plaatje staan, doet vermoeden dat het in openlucht is en niet in ‘een huis’ zoals Mattheüs schrijft.

Anders dan in onze kerststal is het kind geen zuigeling meer, maar al groot genoeg om de geschenken aan te nemen. Deze leeftijd kan men afleiden uit de maatregel die Herodes neemt. Hij laat *“al de jongens vermoorden van twee jaar en jonger, in overeenstemming met de tijd waarnaar hij de wijzen nauwkeurig had gevraagd.”* Jezus kan dus een tweejarige zijn...

Besluit

De manier waarop wij ons de geboorte van Jezus voorstellen, is zwaar beïnvloed door allerlei voorstellingen en interpretaties van de evangeliëverhalen. Hierbij wordt meestal de oorspronkelijke bedoeling van de evangelisten uit het oog verloren en zo blijft dikwijls enkel het sprookjesachtig verhaaltje over.

Misschien is dat jammer.

Anderzijds blijft het mooi dat we in een weerloos kind in doeken gewikkeld iets van God kunnen zien. En of we daar nu naar kijken als herders of als koningen doet er mogelijk minder toe – als we er maar naar kijken als wijzen!

Met dank aan: Fred Vanderpoorten , stadsgids van Antwerpen
Mevrouw Suzanne de Lestré- Hanssens voor de familie informatie en
foto's.

Aanvullingen of opmerkingen op deze rubriek zijn steeds welkom.
email: Alex.elaut@proximus.be of tel: 0478 311253

© *Alex Elaut*

Artikel gelezen door Miss Cripps

William and Kate's 10th anniversary pic is a sweet nod to their engagement portrait

A new photo of the Duke and Duchess of Cambridge is a subtle callback to those engagement portraits from years ago.

It's been 10 years since the Duke and Duchess of Cambridge tied the knot, but new photos of the royal couple make it seem like no time has passed at all.

In one of the two photos shared Wednesday in celebration of their milestone anniversary, the two are cuddled close together in a similar pose from one of their official engagement portraits from all those years ago.

The Duke and Duchess of Cambridge, on the left photographed in a 2010 engagement portrait, and on the right seen in a new photo released in honor of their milestone 10th wedding anniversary.

Those engagement portraits were taken in 2010 by Mario Testino at St. James's Palace. In a 2011 interview with Vogue, Testino told the magazine that he thought William had found a great partner in the former Kate Middleton.

"In my modest opinion, Prince William could not have found someone more suitable than Catherine," he said at the time, "not just because of the energy they share with each other, and the clear sense that you get when you are with them that they are going to work as a united team, but because while she has already developed a perfect sense of royal responsibility, she brings life, a delightful sense of humor, and joy into the room when she walks in."

This week, the royal family released new photographs taken at Kensington Palace by photographer Chris Floyd for Camera Press.

Last month, the Duke and Duchess of Cambridge paid a visit to their wedding venue, Westminster Abbey, which is temporarily being used as a COVID-19 vaccination site. The vaccines are being given in the famed Poets' Corner, where literary figures including William Shakespeare, Jane Austen and Charles Dickens are memorialized.

While so much has changed in the last 10 years, it's always nice to see these two together carrying out their royal duties!

In the years since Testino's initial first photographs and the iconic royal wedding in 2011, William and Kate have welcomed three kids into their family: George, who turns 8 in July, Charlotte who turns 6 in May, and Louis, 3, who just celebrated his birthday last week.

VERTALING

De 10e verjaardagsfoto van William en Kate is een lieve knipoog naar hun verloovingsportret. Een nieuwe foto van de hertog en hertogin van Cambridge is een subtiele callback naar die verloovingsportretten van jaren geleden.

Het is 10 jaar geleden dat de hertog en hertogin van Cambridge in het huwelijksbootje stapten, maar nieuwe foto's van het koninklijk paar laten het lijken alsof er geen tijd is verstreken.

Op een van de twee foto's die woensdag werden gedeeld ter gelegenheid van hun mijlpaaljubiläum, zijn de twee dicht bij elkaar geknuffeld in een vergelijkbare pose van een van hun officiële verloovingsportretten van al die jaren geleden.

De hertog en hertogin van Cambridge, aan de linkerkant gefotografeerd in een verloovingsportret uit 2010, en aan de rechterkant te zien op een nieuwe foto die is vrijgegeven ter ere van hun mijlpaal 10e huwelijksverjaardag.

Die verloovingsportretten werden in 2010 gemaakt door Mario Testino in het St. James's Palace. In een interview in 2011 met Vogue vertelde Testino het tijdschrift dat hij dacht dat William een geweldige partner had gevonden in de voormalige Kate Middleton.

"Naar mijn bescheiden mening had prins William niemand geschikter kunnen vinden dan Catherine", zei hij destijds, "niet alleen vanwege de energie die ze met elkaar delen en het duidelijke gevoel dat je krijgt als je bij hen bent. dat ze als een verenigd team gaan werken, maar omdat ze al een perfect gevoel van koninklijke verantwoordelijkheid heeft ontwikkeld, brengt ze leven, een heerlijk gevoel voor humor en vreugde in de kamer als ze binnenkomt."

Deze week heeft de koninklijke familie nieuwe foto's vrijgegeven die in Kensington Palace zijn gemaakt door fotograaf Chris Floyd voor Camera Press.

Vorige maand brachten de hertog en hertogin van Cambridge een bezoek aan hun trouwlocatie, Westminster Abbey, die tijdelijk wordt gebruikt als een COVID-19-vaccinatieplaats. De vaccins worden gegeven in de beroemde Poets' Corner, waar literaire figuren als William Shakespeare, Jane Austen en Charles Dickens worden herdacht.

Hoewel er de afgelopen 10 jaar zoveel is veranderd, is het altijd leuk om deze twee samen hun koninklijke taken te zien uitvoeren!

In de jaren sinds Testino's eerste eerste foto's en het iconische koninklijke huwelijk in 2011 hebben William en Kate drie kinderen in hun gezin verwelkomd: George, die in juli 8 wordt, Charlotte die in mei 6 wordt, en Louis, 3, die net viert zijn verjaardag vorige week.

Zalig Jaarfeest – ingezonden door W. Van Eesbeeck

ZALIG

Zalig dat ik samen met je naar hier gekomen ben,

Zalig dat wij hier weer samen konden wonen,

Zalig dat ik je s' morgens met je kruisje kon groeten.

Zalig dat ik je ontbijt kon klaarmaken.

Met vruchtensap , croissants , eieren en havermout,

Zalig wanneer je klaar gemaakt werd

Met mooie dingen die ik voor je had uitgekozen.

Zalig wanneer laat in de middag ik je kwam oppikken

Met je ogen die schitterden van liefde voor mij,

Zalig dat ik je avondmaal kon aanvullen

Met garnalen of zalm of vispannetjes,

Zalig het samenkijken en commentaren van mooie programma's

Zalig je daarna in bed te leggen en je te borduren

En van je te vernemen dat je je lekker voelde,

Zalig s' nachts even na te gaan of met je goed ging.

Na 77 jaar is het moeilijk het blad van ons mooi tekenboek te keren

Toch ben ik blij dat niet jij moet lijden van de breuk.

Slaap rustig, Ik mis je ...

ZALIG JAARFEEST.

Het gebeurde in ons boerderijke gelegen aan het begin van de heuvelende Vlaamse Ardennen. Wij waren met twee dozijn : kinderen , klein kinderen en achterkleinkinderen. De 3 m lange oude Spaanse kroegtafel kreeg een lang wit tafelkleed en het buffet. De Zuidfranse ‘ Santon kerstkribbe ‘ met haar herder, haar lavendelmaaier , haar molenaar , haar kruikverkoopster en 3 feestelijke Koningen kwamen op de oude wisseltafel. Ook een drie meterhoge schitterende kerstboom met eronder de geschenken van iedereen voor iedereen. Een vlamvend vuur van eik blokken in de hoge open haard. Een daarbij echte Champagne en goede Bordeauxwijn. En in de late avond trok ieder weer naar zij heimaat, tevreden en blij met mekaar.

Dat konden wij tweeën in mekaar steken : jij en ik en ik en jouw.

Het is goed om te herdenken voor de eerste feesten waar wij zijn gescheiden en erover te treuren.

Ik hou toch nog van jouw en ik mis je zo vreselijk, Mijn Noucky.

December 2021

W. Van Eesbeeck

Monique & William

Kerstmisstalletje – ingezonden door W. Van Eesbeeck

Weg met de kerstmisstal in de kerk , weg met de os en de ezel...

VRIJHEID (Liberté) , GELIJKHEID (Egalité) , BROEDERLIJKHEID (Fraternité), dat is de nieuwe revolutionaire leuze.

Maar in de Franse Provence kon Kerstmis niet weg ;

Gauw boetste de pottenbakkers kleine aardepopjes in felle kleuren gestoken en voor weinig geld kreeg eenieder zijn kerststal...

De ‘ Santons de Provence ‘ waren geboren.

En niet alleen de os en de ezel waren uitgenodigd : het hele dorp mocht mee...

De molenaar, de lavendelmaaier , de herder , de houthakker, de schoorsteenveger, de boer op zijn veld. Iedereen die in de buurt bekend was en zelfs de sukkelaar en onnozelaar (le ravi) .

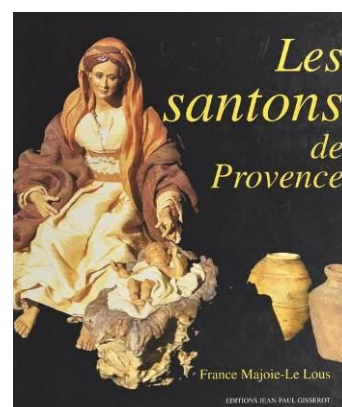
Kortom iedereen.

Van kleine figuren werden ook grotere gemaakt met praal en glorie gekleed en uitgedost...

Van daar komt de traditie ... ‘ Les Santons de Provence ‘

23 December 2021

W. Van Eesbeeck

Activiteitenkalender

Graag een planning van de maand op je kamer?

Hang deze gerust op om mee te zijn.

Of vraag een grote versie bij team wonen en leven.

dag	datum	uur	activiteit
Maandag	3 januari	14u30	Bewegingsgroep in de Nottebohmzaal
Dinsdag	4 januari	14u30	Klassiek kerstconcert op 1AB in de Linde
		14u30	Koffiekllets 2A
		15u00	Handwerkclub in de Brabozaal
Woensdag	5 januari	10u30	Bewegingsgroep in de Nottebohmzaal
		14u30	Koffiekllets op 1AB in de Linde
		14u30	Koffiekllets GLV
Donderdag	6 januari	10u45	Verhaal: De Drie Koningen in de Nottebohmzaal
		15u00	Smul in café Biart : Driekoningen taart
Vrijdag	7 januari	10u45	Eucharistie in café Biart
		14u30	Kerststallen tentoonstelling virtueel in de Nottebohmzaal + concert in Sint Bavo kerk
Maandag	10 januari	15u00	Bingo in café Biart
Dinsdag	11 januari	14u30	Muzieknamiddag op 1AB in de Linde
		15u00	Handwerkclub in de Brabozaal
Woensdag	12 januari	10u30	Bewegingsgroep in de Nottebohmzaal
		15u00	Smul in café Biart : Soezen
Donderdag	13 januari	10u45	Soep maken GLV
		14u30	Uitstap : Helden in Harnas
Vrijdag	14 januari	10u30	Eucharistie in café Biart
		14u30	Nieuwjaarsreceptie met pianomuziek live in café Biart (gelijkvloers en 1AB)
Maandag	17 januari	14u30	Bewegingsgroep in de Nottebohmzaal
Dinsdag	18 januari	14u30	Jukebox op 2A
		14u30	1AB : Vogel voedsel voor de winter
		15u00	Handwerkclub in de Brabozaal
Woensdag	19 januari	10u30	Bewegingsgroep in de Nottebohmzaal

		15u00	Smul in café Biart : Croque monsieur
Donderdag	20 januari	14u30	Vogel Vetbollen maken GLV
Vrijdag	21 januari	10u45	Eucharistie in café Biart
		14u30	Nieuwjaarsreceptie met pianomuziek live in café Biart (2A , 2B en serviceflats)
Maandag	24 januari	15u00	Bingo in café Biart
Dinsdag	25 januari	10u45	Soep maken op 2A
		15u00	Handwerkclub in de Brabozaal
Woensdag	26 januari	10u30	Bewegingsgroep in de Nottebohmzaal
		15u00	Smul in café Biart : Crème Brulée
Donderdag	27 januari	14u30	Chocomousse maken op 1AB in de Linde
		14u30	Wereld Gedichten dag op GLV
		14u30	Activiteit 2A: Bakken
Vrijdag	28 januari	10u45	Eucharistie in café Biart
		14u30	Film op groot scherm : La Dolce Vita deel 1
Maandag	31 januari	14u30	Bewegingsgroep in de Nottebohmzaal

De planning kan nog wijzigen. Raadpleeg daarom ook de wekkalenders die in de leefgroep omhoog hangen.

Data om reeds in je agenda te zetten

Uw artikel in de Nottebohm Actueel?

Dat kan! Stuur het naar animatie@nottebohm.be

